

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

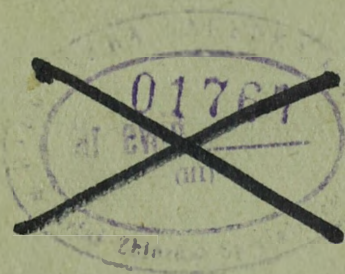
WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

JAWNE

ASG WP wewn. 3849/84

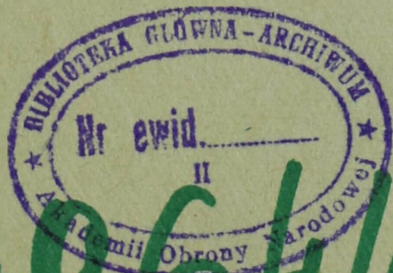
Egz. nr 1

Plk doc. dr hab. Jan LACHIEWICZ

DZIAŁANIA LOTNICTWA NA KORZYŚĆ ZWIĄZKÓW TAKTYCZNYCH WOJSK LĄDOWYCH

Skrypt

49644

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1984

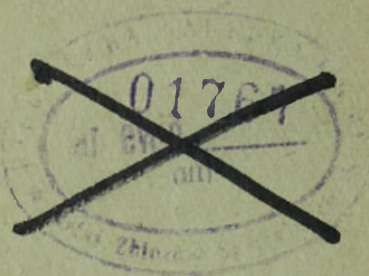
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

**WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA**

JAWNE

ASG WP wewn. 3849/84

Egz. nr¹

Plk doc. dr hab. Jan LACHIEWICZ

DZIAŁANIA LOTNICTWA NA KORZYŚĆ ZWIĄZKÓW TAKTYCZNYCH WOJSK LĄDOWYCH

Skrypt

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

PRZEKLASYFIKOWANE

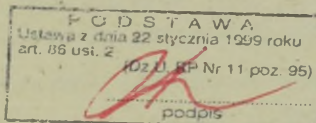
WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

JAWNE

Protokół Nr 54305

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY TAKTYKI LOTNICTWA

płk prof. dr hab. Jerzy MACHURA

Egz.nr...

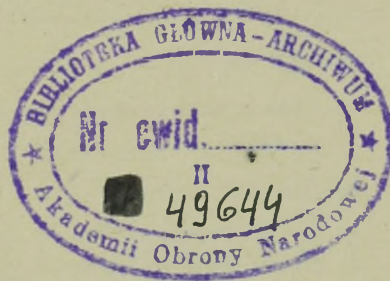
1

sygn. ASG WP wewn. 3849/84

Płk doc. dr hab. Jan LACHIEWICZ

DZIAŁANIA LOTNICTWA NA KORZYŚĆ ZWIĄZKÓW
TAKTYCZNYCH WOJSK LĄDOWYCH

Skrypt

Przeklas. -

prot. 1 z du. 2. 01. 97
du -

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1984 r.

S P I S T R E Ś C I

	Str.
W s t ę p	3
1. Zasady użycia lotnictwa na korzyść związków taktycznych wojsk lądowych	3
1.1. Użycie lotnictwa na korzyść DZ /DPanc/ w natarciu	6
1.2. Użycie lotnictwa na korzyść DZ /DPanc/ w obronie	16
2. Praca grupy dowodzenia lotnictwem podczas przygotowania i prowadzenia działań bojowych przez DZ /DPanc/	19
3. Użycie eskadry śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych w działaniach DZ /DPanc/	24
3.1. Przeznaczenie i zadania wykonywane przez eskadrę śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych	25
3.2. Przygotowanie eskadry śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych do działań bojowych	27
Zakończenie	28
Bibliografia	29
Załączniki:	
1. Obieg informacji rozpoznawczej dla potrzeb ZT wojsk lądowych	30
2. Zadania lotnictwa w działaniach zaczepnych DZ /DPanc/	31
3. Zadania lotnictwa w działaniach obronnych DZ /DPanc/	32
4. Struktura organizacyjna eskadry śmigłowców dywizyjnych WP ..	33
5. Struktura organizacyjna eskadry śmigłowców dywizyjnych ZSRR.	34
6. Ideowy schemat wzajemnego rozpoznania wojsk lądowych i lotnictwa oraz wskazywania celów	35

W s t ę p

Skrypt jest przeznaczony dla słuchaczy II kursów Wojsk Lądowych i Wojsk Lotniczych. Zawiera on podstawowe wiadomości o działaniach WLF i WLA /lotnictwa myśliwsko-bombowego, myśliwskiego, rozpoznawczego i śmigłowców bojowych/ na korzyść DZ /DPanc/ podczas prowadzenia działań zaczepnych i obronnych. Przedstawione w skrypcie zagadnienia obejmują zakres i treść pracy grupy dowodzenia lotnictwem podczas przygotowania i prowadzenia działań bojowych przez DZ /DPanc/ oraz wykorzystanie eskadry śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych, wchodzącej w skład DZ /DPanc/.

Skrypt opracowano na podstawie materiałów zawartych w takich wydawnictwach jak "Podstawy taktyki lotnictwa wojsk lądowych", "Rekomendacja w zakresie zastosowania bojowego, organizacji dowodzenia, zabezpieczenia i prowadzenia ćwiczeń lotno-taktycznych w lotnictwie wojsk lądowych" oraz materiałów zawartych w podręczniku "Bojowe primierzenie frontowej i armiejskiej awiacji w obszczewojskowom boju".

1. Zasady użycia lotnictwa na korzyść związków taktycznych wojsk lądowych

Na operację zaczepną lub obronną dowódca armii otrzymuje wysiłek /limit/ lotów wojsk lotniczych frontu /WLF/ i wojsk lotniczych armii /WLA/. Wielkość wysiłku /limitu/ lotów lotnictwa jest uzależniona od roli, miejsca i zadań armii w operacji frontowej oraz składu bojowego WLF i WLA. W ramach wydzielonego wysiłku /limitu/ na operację zadania na korzyść wojsk armii, a tym samym na korzyść poszczególnych dywizji zmechanizowanych /DZ/ i dywizji pancernych /DPanc/, realizować będą takie rodzaje lotnictwa jak: lotnictwo myśliwsko-bombowe /LMB/, lotnictwo rozpoznawcze /LR/ - ale tylko wówczas, jeśli w składzie WLF są dwa pułki lub więcej lotnictwa rozpoznania taktycznego /plrt/ - śmigłowce transportowe /ST/ i śmigłowce bojowe /SB/. Mimo wydzielonego wysiłku /limitu/ lotów w dalszym ciągu głównym dysponentem lotnictwa frontowego, działającego na korzyść wojsk armii, jest dowódca WLF i w sytuacjach szczególnych wydzielony limit lotów bojowych może być skierowany na wykonanie innych zadań, nie związanych z bezpośrednim wsparciem wojsk armii. Wydzielony wysiłek /limit/ WLF oraz dysponowany wysiłek WLA wykorzystywany jest według planu dowódcy armii do wykonania następujących zadań:

- wsparcie lotnicze DZ /DPanc/ pierwszego rzutu armii, a w tym: niszczenie raketowych środków napału jądrowego nieprzyjaciela; zwalczanie środków ogniowych i siły żywej; obezwładnienie ważnych punktów i węzłów oporu; zwalczanie odwodów taktycznych; obezwładnienie punktów i stanowisk dowodzenia; zwalczanie desantów taktycznych nieprzyjaciela;

- zabezpieczenie desantowania, desantowanie i wsparcie wojsk desantu taktycznego;

- prowadzenie taktycznego rozpoznania powietrznego;
- wykonanie zadań pomocniczych.

Wsparcie lotnicze DZ /DPanc/ jest zadaniem najważniejszym i obejmuje ono działalność ogniową lotnictwa przy ścisłym współdziałaniu z wojskami dywizji. Wsparcie lotnicze wykonywać będą przede wszystkim pułki i dywizje lotnictwa myśliwsko-bombowego WLF oraz śmigłowce bojowe WLA i WLB. Rozróżnia się wsparcie bezpośrednie i pośrednie. Bezpośrednie wsparcie lotnicze na korzyść DZ /DPanc/ realizują lotnictwo myśliwsko-bombowe i śmigłowce bojowe w taktycznym i ogniowym współdziałaniu z nimi, poprzez wykonywanie uderzeń na obiekty pola walki, rozmieszczone na głębokości ugrupowania dywizji pierwszego rzutu nieprzyjaciela. Pośrednie wsparcie lotnicze jest to działanie bojowe lotnictwa myśliwsko-bombowego na najważniejsze obiekty nieprzyjaciela, wpływające na przebieg operacji armijnej i rozmieszczone w taktycznej i bliższej operacyjnej głębokości. Wsparcie to jest realizowane w warunkach operacyjnego współdziałania z wojskami lądowymi.

Zabezpieczenie desantowania, desantowanie, wsparcie wojsk desantu taktycznego. Do desantowania w ramach desantu taktycznego mogą być wykorzystywane pododdziały DZ /DPanc/ i na ich korzyść lotnictwo wykonuje szereg zadań takich jak:

- przerzut powietrzny desantu taktycznego;
- rozpoznanie powietrzne i zwalczanie wojsk i środków OPL nieprzyjaciela, znajdujących się w korytarzu przelotu desantu taktycznego oraz w rejonie desantowania;
- lotnicze przygotowanie lądowania taktycznego desantu powietrznego oraz wsparcie wojsk desantu po jego lądowaniu.

Przerzut powietrzny wojsk desantu taktycznego wykonywany jest przez pułk śmigłowców transportowych /pśt/ ze składu WLF z wydzielonego wysiłku /limitu/ lotów na operację.

Rozpoznanie powietrzne i zwalczanie wojsk i środków OPL nieprzyjaciela, znajdujących się w korytarzu przelotu desantu taktycznego oraz w rejonie desantowania, prowadzą załogi rozpoznawcze z pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego oraz załogi śmigłowców bojowych z pułku śmigłowców bojowych.

Lotnicze przygotowanie lądowania taktycznego desantu powietrznego oraz wsparcie wojsk desantu po jego lądowaniu wykonywać będą pododdziały z pułku lotnictwa myśliwsko-bombowego z WLF oraz pododdziały śmigłowców bojowych z WLA lub z WLF w sprzyjającej sytuacji OPL. Mogą być również wydzielone siły lotnictwa myśliwskiego do osłony przelotu śmigłowców transportowych z desantem taktycznym a niekiedy i do osłony wojsk desantu w rejonie desantowania.

Taktyczne rozpoznanie powietrzne na korzyść DZ /DPanc/ prowadzą załogi lotnictwa rozpoznania taktycznego lub lotnictwa myśliwsko-bombowego z WLF oraz załogi śmigłowców wielozadaniowych z WLA i załogi śmigłowców rozpoznawczych z eskadr dywizyjnych.

Zasadniczymi obiektami rozpoznania taktycznego, prowadzonego na korzyść DZ /DPanc/ będą:

- środki przenoszenia broni jądrowej;
- artyleria atomowa i polowa na stanowiskach ogniowych;
- odwody taktyczne w rejonach ześrodkowania i w marszu;
- stanowiska dowodzenia szczebla taktycznego;
- śmigłowce przeciwpancerne na lądowiskach;
- rubieże obronne nieprzyjaciela i inne znaczące obiekty.

Oprócz wyżej wymienionych obiektów, lotnictwo rozpoznania taktycznego wykonuje również bezpośrednie i kontrolne rozpoznanie powietrzne obiektów planowanych do uderzeń wojsk raketowych DZ /DPanc/.

Zadania pomocnicze /specjalne/ na korzyść DZ /DPanc/ są realizowane przez różne rodzaje lotnictwa z WLF i WLA. Do najważniejszych zadań należy zaliczyć:

- transport powietrzny wojsk, środków materiałowych i sprzętu /w przypadku, gdy dywizja działa na samodzielnym kierunku/;
- ewakuacja rannych i chorych;
- oświetlanie, zadymianie i stawianie pól minowych;
- zabezpieczenie dowodzenia;
- walka radioelektroniczna.

Głównym dysponentem przydzielonego wysiłku /limitu/ lotów lotnictwa frontowego jest dowódca armii i w zasadzie wykorzystuje on lotnic-

two w sposób scentralizowany. Jedynie w szczególnych wypadkach, gdy zachodzi niezbędna potrzeba bezpośredniego wsparcia DZ /DPanc/ może doraźnie przydzielić do dyspozycji dowódcy dywizji niewielki wysiłek /limit/ lotnictwa frontowego na okres wykonania konkretnego zadania. Natomiast wysiłek /limit/ WLA wykorzystywany do bezpośredniego wsparcia wojsk dowódca armii wydziela do dyspozycji dowódców DZ /DPanc/ wykonujących główne zadanie. W określonej sytuacji bojowej może ulec zmianie sposób użycia lotnictwa i wykorzystanie przydzielonego wysiłku /limitu/ lotów bojowych. W warunkach stosowania broni jądrowej potrzeby wsparcia lotniczego DZ /DPanc/ mogą okazać się mniejsze ze względu na możliwość wykorzystania skutków uderzeń jądrowych przez wojska dywizji. Natomiast w warunkach niestosowania broni jądrowej i przy silnie zorganizowanej obronie przez nieprzyjaciela walka DZ /DPanc/ może wymagać znacznie większego przydziału limitu lotów na bezpośrednie wsparcie.

Szczegółowe potrzeby DZ /DPanc/ w zakresie pośredniego i bezpośredniego wsparcia lotniczego uwidaczniają się podczas porażenia ogniowego nieprzyjaciela /PON/ tak w natarciu, jak i obronie prowadzonej przez DZ /DPanc/. Działalność ogniowa lotnictwa w tych okresach jest ściśle zsynchronizowana z działalnością wojsk raketowych i artylerią oraz innymi środkami ogniowymi dywizji.

1.1. Użycie lotnictwa na korzyść DZ /DPanc/ w natarciu

DZ /DPanc/, będąca częścią składową wojsk armii, będzie uczestniczyć we wszystkich etapach działań bojowych wojsk armii, a tym samym będzie wykorzystywać skutki uderzeń lotnictwa lub korzystać ze wsparcia ogniowego, prowadzonego przez pododdziały lotnictwa.

W okresie ogniowego zabezpieczenia podejścia zgrupowania uderzeniowego DZ /DPanc/ będąca w składzie zgrupowania uderzeniowego wojsk armii będzie wykorzystywała również skutki działań lotnictwa w tym okresie dla sprawnego wyjścia na rubież rozwinięcia.

W tym okresie lotnictwo myśliwsko-bombowe, w zależności od sytuacji taktyczno-operacyjnej, może wykonywać następujące zadania /załącznik nr 2/:

- minować lotniska bazowania lotnictwa taktycznego i niszczyć znajdujące się na nich samoloty;

- niszczyć śmigłowce lotnictwa sił lądowych na lądowiskach, głównie śmigłowce przeciwpancerne;

- niszczyć pododdziały rakiet taktyczno-operacyjnych i taktycznych na stanowiskach startowych, w rejonach ześrodkowania i w marszu;

- obezwładniać baterie artylerii lufowej i rakietowej /haubice 203,2 mm i 155 mm oraz armaty 175 mm, "Wegman", Mars i Iars, a także systemy rozpoznawczo-uderzeniowe;

- obezwładniać stanowiska dowodzenia wojsk lądowych i lotnictwa;

- obezwładniać środki systemu obrony przeciwlotniczej oraz środki wykrywania i naprowadzania.

Najczęstszym sposobem działań lotnictwa myśliwsko-bombowego w okresie ogniowego zabezpieczenia podejścia zgrupowania uderzeniowego będzie uderzenie jednoczesne; nie wyklucza się jednak, iż część sił lotnictwa myśliwsko-bombowego będzie zaangażowana do samodzielnego poszukiwania i zwalczania obiektów szczególnie takich jak: środki przenoszenia broni jądrowej i systemy rozpoznawczo-uderzeniowe.

Lotnieją również możliwości wykorzystania śmigłowców bojowych w tym okresie do obezwładnienia artylerii lufowej i rakietowej w sytuacji silnego obezwładnienia naziemnych środków OPL nieprzyjaciela.

Lotnictwo rozpoznawcze w okresie ogniowego zabezpieczenia podejścia zgrupowania uderzeniowego pozyskuje i przekazuje informacje o obiektach nieprzyjaciela, planowanych do niszczenia przez lotnictwo myśliwsko-bombowe oraz wojska raketowe i artylerię, a także kontroluje wyniki uderzeń własnych środków ogniowych. Z przekazywanych informacji korzysta również DZ /DPanc/, a szczególnie z informacji dotyczących danych o obiektach nieprzyjaciela, znajdujących się w pasie działań DZ /DPanc/. W tym okresie lotnictwo rozpoznawcze może wykonywać następujące zadania /załącznik nr 2/:

- wykrywać i określać współrzędne rozmieszczenia środków rakietowo-jądrowych oraz artylerii lufowej i rakietowej;

- rozpoznawać bazowanie lotnictwa taktycznego i lotnictwa sił lądowych nieprzyjaciela;

- rozpoznawać i precyzować dane o położeniu środków systemu obrony przeciwlotniczej, stanowisk dowodzenia i łączności oraz innych środków radioelektronicznych;

- wykrywać i rozpoznawać rejony rozmieszczenia odwołów taktycznych i operacyjnych oraz określać przypuszczalny charakter ich działania;

- kontrolować skutki uderzeń lotnictwa własnego oraz wojsk raketowych i artylerii;

- wykonywać inne zadania wynikające z sytuacji taktycznej i potrzeb DZ /DPanc/.

Zasadniczym sposobem działań bojowych lotnictwa rozpoznawczego w okresie ogniowego zabezpieczenia podejścia zgrupowania uderzeniowego będą wyloty par i pojedynczych samolotów rozpoznawczych, prowadzenie rozpoznania z małej wysokości, atakowanie za pomocą pokładowych środków rażenia broni jądrowej, znajdującej się na stanowiskach startowych oraz przekazanie danych o położeniu obiektów w sieci taktycznego rozpoznania powietrznego. Wydział rozpoznawczy DZ /DPanc/ odbiera meldunki o położeniu obiektów nieprzyjaciela przekazane przez załogi samolotów rozpoznawczych. Dane o obiektach, znajdujących się w pasie działania DZ /DPanc/, stanowią podstawę do oceny sił nieprzyjaciela i odpowiedniego wykorzystania środków ogniowych DZ /DPanc/ dla obezwładnienia tych obiektów.

Obieg informacji rozpoznawczej dla potrzeb ZT wojsk lądowych przedstawia załącznik nr 1.

Ogniowe przygotowanie ataku, w którym uczestniczy DZ /DPanc/ jest najważniejszym okresem porażenia ogniowego nieprzyjaciela. Ma ono na celu porażenie głównego zgrupowania nieprzyjaciela, dalszego wywołania nad nim przewagi ogniowej oraz pozbawienia go możliwości stawiania zorganizowanego oporu. Do realizacji tego celu zaangażowane będą również wszystkie środki ogniowe DZ /DPanc/, możliwe do wykorzystania w danej sytuacji taktycznej.

W ramach ogniowego przygotowania ataku WLF i WLA mogą realizować uzgodnione i zaplanowane różnorodne zadania na odcinku przełamania DZ /DPanc/, będą to zadania związane z bezpośrednim i pośrednim wsparciem ogniowym DZ /DPanc/.

Lotnictwo myśliwsko-bombowe w tym okresie może wykonywać następujące zadania /załącznik nr 2/:

- niszczyć nowo wykryte pododdziały pocisków raketowych, artylerię lufową i raketową na stanowiskach ogniowych oraz śmigłowce sił lądowych na lądowiskach;

- obezwładniać punkty i stanowiska dowodzenia wojsk lądowych i lotnictwa oraz środki systemu obrony przeciwlotniczej;

- obezwładniać odwody taktyczne w rejonach ześrodkowania i w marszu;

- zwalczać inne obiekty mogące przeciwdziałać DZ /DPanc/ podczas prowadzenia natarcia.

W ogniowym przygotowaniu ataku w szerokim zakresie wykorzystywane są śmigłowce bojowe. Mogą one niszczyć obiekty nieprzyjaciela rozmieszczone w czołowych punktach oporu. Będą to najczęściej takie obiekty jak /załącznik nr 2/:

- okopane, a także będące w marszu środki pancerne i przeciwpancerne, bojowe wozy piechoty, raketowe niszczyciele czołgów, działa bezodrzutowe i inne obiekty;

- baterie moździerzy na stanowiskach ogniowych i w marszu;
- środki radioelektroniczne systemu dowodzenia i rozpoznania;
- siła żywa i pozostałe środki ogniowe w kompanijnych punktach oporu.

Lotnictwo myśliwsko-bombowe w tym okresie będzie wykonywać: uderzenia jednoczesne, uderzenia kolejne, samodzielne poszukiwanie i zwalczanie obiektów nieprzyjaciela oraz uderzenia na wezwanie z pola walki. Natomiast śmigłowce bojowe będą stosować uderzenia kolejne znad ugrupowania własnych wojsk, a w sprzyjających warunkach również zasadzki ogniowe.

Lotnictwo rozpoznawcze w okresie ogniowego przygotowania ataku prowadzi rozpoznanie powietrzne obiektów przewidzianych do zwalczania przez lotnictwo myśliwsko-bombowe oraz wojska raketowe i artylerię. Kontroluje również rezultaty ich uderzeń. Ponadto lotnictwo rozpoznawcze może wykonywać i inne zadania na korzyść DZ /DPanc/ w pasie jej natarcia. Będą to najczęściej takie zadania jak:

- obserwacja pola walki;
- poszukiwanie manewrowych środków walki /wyrzutnie raketowe, zespoły rozpoznawczo-uderzeniowe i śmigłowce sił lądowych/;
- rozpoznanie odwodów taktycznych.

Ogniowe wsparcie ataku wykonywane jest wszystkimi środkami ogniowymi wojsk lądowych i lotnictwa. Siły i środki ogniowe DZ /DPanc/ aktywnie uczestniczą w tym etapie działań. Zwalczane są zarówno obiekty nieprzyjaciela położone w głębi jego obrony, jak i obiekty znajdujące się przed atakującymi siłami DZ /DPanc/ lub na odsłoniętych skrzydłach.

Lotnictwo myśliwsko-bombowe w okresie ogniowego wsparcia ataku DZ /DPanc/ najczęściej niszczy takie obiekty nieprzyjaciela jak /załącznik nr 2/:

- środki przenoszenia broni jądrowej;
- śmigłowce na lądowiskach;
- obezwładnia stanowiska dowodzenia, artylerię rakietową i lufo-
wą na stanowiskach ogniowych;
- zwalcza odwoły taktyczne i operacyjne, przegrupowujące się do
wykonania kontrataku lub do obsadzenia rubieży obronnej.

Śmigłowce bojowe w tym okresie koncentrują swój wysiłek na zwal-
czanie siły żywej i środków ogniowych nieprzyjaciela w punktach oporu
oraz środków pancernych i przeciwpancernych znajdujących się przed na-
cierającymi pododdziałami DZ /DPanc/ /załącznik nr 2/.

Lotnictwo rozpoznawcze śledzi ruch wycofujących się kolumn nie-
przyjaciela, podciąganie odwodów, rozpoznaje ich rejony ześrodkowania
i zajmowanie kolejnych rubieży obronnych. Ponadto rozpoznaje przewidy-
wane rejony wysadzenia własnych desantów taktycznych.

Należy nadmienić, że treść zadań lotnictwa frontowego i lotnic-
twa wojsk lądowych, wykonywanych na korzyść DZ /DPanc/, jest zbieżna,
jak w poprzednich okresach. Wzrasta natomiast ich intensywność i ilość
ze względu na ciągły manewr wojsk nieprzyjaciela jak również manewr je-
go środków ogniowych. W tym okresie istnieje bowiem możliwość wykonania
przez nieprzyjaciela kontrataków i przeciwuderzeń, a tym samym zajdzie
na przykład potrzeba wykorzystania śmigłowców specjalnych do stawiania
zapór minowych i zadymiania na kierunku zagrożenia.

Ogniove wsparcie DZ /DPanc/ w głębi obrony nieprzyjaciela prowa-
dzone jest na głębokość zadania bojowego DZ /DPanc/. Polega ono na sil-
nym oddziaływaniu ogniowym wszystkich rodzajów środków ogniowych na nie-
przyjaciela bezpośrednio przed frontem DZ /DPanc/, na skrzydłach i w głę-
bi jego obrony.

Lotnictwo myśliwsko-bombowe w tym okresie wykonuje różnorodne za-
dania, z których część nie odbiega w swej istocie od zadań realizowanych
w poprzednich okresach. W dalszym ciągu zwalcza ono rakietowe środki
przenoszenia broni jądrowej, lotnictwo nieprzyjaciela na lotniskach i lą-
dowiskach, odwoły taktyczne, artylerię i inne środki ogniowe, dezorga-
nizuje system dowodzenia wojskami oraz zwalcza środki systemu OPL wojsk.
Oprócz tych zadań lotnictwo myśliwsko-bombowe może wykonywać na korzyść
DZ /DPanc/ inne zadania, a mianowicie /załącznik nr 2/:

- dezorganizować wycofywanie się wojsk nieprzyjaciela spod ude-
rzenia DZ /DPanc/ oraz utrudnić im manewr w celu obsadzenia dogodnych
rubieży obronnych;

- zabezpieczać desantowanie taktycznych desantów powietrznych;
- oświetlać rejon walki DZ /DPanc/ podczas działań w nocy.

Śmigłowce bojowe realizują bezpośrednie wsparcie czołowych pododdziałów i oddziałów DZ /DPanc/ oraz zabezpieczają desantowanie taktycznych desantów powietrznych. Obiekty uderzeń śmigłowców bojowych w zasadzie nie ulegną zmianie w stosunku do poprzednich okresów wsparcia działań wojsk DZ /DPanc/.

Lotnictwo rozpoznawcze w dalszym ciągu koncentruje swój wysiłek na prowadzeniu rozpoznania powietrznego ruchu wojsk nieprzyjaciela, w tym również na korzyść DZ /DPanc/. Śledzi ono obsadzanie kolejnych rubieży obronnych przez wycofujące się wojska nieprzyjaciela, rozbudowę tych rubieży oraz zajmowanie przez wojska rakietowe i artylerię nieprzyjaciela stanowisk ogniowych i startowych.

Lotnictwo myśliwskie we wszystkich okresach działań bojowych wojsk lądowych realizuje osłonę wojsk i obiektów tyłowych, wspólnie z naziemnymi środkami OPL, przed rozpoznaniem i uderzeniami z powietrza. Działania bojowe lotnictwa myśliwskiego prowadzone są z położenia dyżurowania w strefach oraz na lotniskach w wysokich stopniach gotowości bojowej.

Podczas prowadzenia operacji zaczepnej przez wojska lądowe mogą wystąpić okresy walki DZ /DPanc/ wymagające skoncentrowanego użycia środków ogniowych, a w tym i udziału lotnictwa. Takie sytuacje występować będą najczęściej podczas:

- odpierania kontrataków lub przeciwuderzeń;
- forsowania przeszkód wodnych;
- wysadzania pododdziału DZ /DPanc/, jako desantu taktycznego;
- działania DZ /DPanc/, jako operacyjnej grupy manewrowej armii.

Odparcie kontrataku lub przeciwuderzenia jest jednym z niezwykle ważnych etapów działań wojsk podczas prowadzenia operacji zaczepnej. Do odparcia kontrataku lub przeciwuderzenia może być zaangażowana DZ /DPanc/ częścią lub całością sił. W etapie tym powinno nastąpić skoncentrowanie użycia wydzielonych do tego celu środków ogniowych DZ /DPanc/ i lotnictwa.

Lotnictwo myśliwsko-bombowe będzie wykorzystywane do wykonania uderzeń, mających na celu opóźnienie rozwinięcia wojsk nieprzyjaciela, wykonujących kontratak lub przeciwuderzenie. Powyższe działanie będzie miało na celu umożliwienie DZ /DPanc/ zajęcie dogodnej rubieży obronnej. Obiektami działań lotnictwa myśliwsko-bombowego będą:

- kolumny wojsk nieprzyjaciela, szczególnie pancerne, wychodzące na rubież rozwinięcia do kontrataku lub przeciwuderzenia;

- artyleria lufowa i raketowa na stanowiskach ogniowych i startowych;

- stanowiska dowodzenia wojskami;

- śmigłowce sił lądowych na lądowiskach;

- inne ważne obiekty, których obezwładnienie lub zniszczenie dodatkowo wpłynie na trwałość bronionej rubieży przez siły i środki DZ /DPanc/.

Śmigłowce bojowe zwalczać będą środki ogniowe i wojska nieprzyjaciela wykonujące kontratak lub przeciwuderzenie, a zwłaszcza jego środki pancerne znad ugrupowania wojsk własnych. W sprzyjającej sytuacji OPL śmigłowce bojowe mogą również wykonywać uderzenia na obiekty nieprzyjaciela położone w niewielkiej głębokości. Ponadto śmigłowce bojowe działają jako manewrowy odwód przeciwpancerny niszcząc środki pancerne nieprzyjaciela na kierunku włamania.

Lotnictwo rozpoznawcze w tym etapie działań DZ /DFanc/ prowadzi obserwację pola walki i przekazuje dane o położeniu obiektów nieprzyjaciela, podlegających niszczeniu lub obezwładnieniu przez aktywne środki walki zarówno DZ /DPanc/, jak i lotnictwo. Śledzi również zmiany zachodzące w ugrupowaniu wojsk nieprzyjaciela, szczególnie manewr drugich rzutów i odwodów.

Śmigłowce transportowe i specjalne w tym etapie wykorzystuje się do:

- narzutowego stawiania zapór minowych na kierunku zagrożenia lub włamania się wojsk nieprzyjaciela;

- zadymiania najważniejszych kierunków i obiektów własnych;

- przerzutu na zagrożone kierunki odwodów przeciwpancernych i oddziałów zaporowych;

- przerzutu świeżych sił i środków walki na kierunek zagrożenia.

Forsowanie przeszkód wodnych przez DZ /DPanc/ jest jednym z trudniejszych problemów, jakie stwarza współczesne pole walki. Złożoność i trudność tego problemu wymaga wszechstronnego współdziałania wojsk forsujących przeszkodę wodną i zabezpieczających forsowanie. Podstawowym zadaniem lotnictwa w tym etapie działań DZ /DFanc/ będzie sparaliżowanie przeciwdziałania wojsk nieprzyjaciela w czasie forsowania przeszkody wodnej przez pierwszorzutowe pododdziały i oddziały DZ /DPanc/.

Lotnictwo myśliwsko-bombowe w tym okresie będzie niszczyć środki ogniowe nieprzyjaciela na przeciwległym brzegu, prowadzące ogień na lustro wody. Natomiast po uchwyceniu przyczółków przez pododdziały DZ /DPanc/ będzie zwalczać odwody nieprzyjaciela wychodzące do wykonania kontrataku i obsadzania przeciwległego brzegu. Obiektami uderzeń lotnictwa myśliwsko-bombowego będą:

- artyleria na stanowiskach ogniowych;
- grupy czołgów i innych środków ogniowych wykonujących kontratak;
- kolumny wojsk nieprzyjaciela podchodzące do rejonu forsowania.

Powyższe działania będą miały na celu umożliwienie przeprawienia się jak największej ilości pododdziałów DZ /DPanc/ na przeciwległy brzeg i zapewnienie im powodzenia dla uchwycenia przyczółków. Śmigłowce bojowe w tym okresie będą wykonywać następujące zadania:

- zabezpieczać wysadzenie i wsparcie taktycznego desantu powietrznego;
- obezwładniać siłę żywą i środki ogniowe nieprzyjaciela oddziałujące na lustro wody;
- zwalczać kontratakujące wojska nieprzyjaciela, a szczególnie środki pancerne i przeciwpancerne.

Lotnictwo rozpoznawcze ze znacznym wyprzedzeniem prowadzi rozpoznanie powietrzne ruchu wojsk nieprzyjaciela na przeszkodzie wodnej, zwracając szczególną uwagę na wojska podchodzące z głębi do przeszkody wodnej oraz na kierunki i drogi wycofywania się wojsk nieprzyjaciela i zajmowania przez nie obrony na przeszkodzie wodnej. Śledzi rozbudowę inżynierską obrony i stanowisk ogniowych artylerii oraz obecność na nich środków ogniowych. W trakcie forsowania przeszkody wodnej przez pododdziały wojsk DZ /DPanc/ prowadzi obserwację pola walki i przekazuje dane o zmianach w ugrupowaniu wojsk nieprzyjaciela.

Wysadzenie i wsparcie taktycznego desantu powietrznego jest niezwykle złożonym przedsięwzięciem, w którym biorą udział różne rodzaje lotnictwa, w tym i środków ogniowe DZ /DPanc/ o ile taktyczny desant powietrzny jest wysadzany na kierunku działań dywizji.

Lotnictwo myśliwsko-bombowe, działając na korzyść taktycznego desantu powietrznego, wykonuje zadania w okresie ogniowego przygotowania wysadzenia desantu taktycznego oraz ogniowego wsparcia desantu taktycznego po lądowaniu. W okresie ogniowego przygotowania wysadzenia

desantu taktycznego lotnictwo myśliwsko-bombowe zwalcza środki obrony przeciwlotniczej znajdujące się w rejonie desantowania oraz siły i środki nieprzyjaciela, które mogą przeciwdziałać wojskom desantu w czasie lądowania i po wylądowaniu. Będą to takie obiekty jak: czołgi, bojowe wozy piechoty, artyleria oraz inne środki ogniowe będące w rejonie desantowania lub podchodzące do tego rejonu.

Podczas przelotu desantu taktycznego, samoloty lotnictwa myśliwsko-bombowego poszukują i zwalczają siły i środki nieprzyjaciela mogące prowadzić ogień do śmigłowców transportowych. Zadanie to wykonują na kilka minut przed dolotem ugrupowania desantowego do rubieży ognia środków obrony przeciwlotniczej.

W okresie ogniowego wsparcia desantu taktycznego po wylądowaniu lotnictwo myśliwsko-bombowe zwalcza siły i środki ogniowe nieprzyjaciela, a szczególnie kolumny wojsk podążające w kierunku rejonu desantowania. Kolumny wojsk są zwalczane na rubieży gwarantującej niemożliwość dojścia ich na odległość skutecznego ognia za czas walki desantu.

Śmigłowce bojowe wykonują najczęściej lot bezpośrednio przed ugrupowaniem śmigłowców transportowych i zwalczają środki ogniowe nieprzyjaciela prowadzące ogień do ugrupowania desantowego. Ponadto osłaniają ugrupowanie desantowe w czasie przelotu do rejonu desantowania przed przeciwdziałaniem śmigłowców nieprzyjaciela. Podczas lądowania i walki desantu taktycznego ingerują doraźnie przeciwko siłom i środkom nieprzyjaciela usiłującym przeciwdziałać desantowi taktycznemu.

Lotnictwo myśliwskie może osłaniać taktyczny desant powietrzny podczas jego przelotu, lądowania i walki. Przelot desantu do rubieży styczności wojsk może być osłaniany przez lotnictwo myśliwskie z położenia dyżurowania w powietrzu oraz na lotniskach w gotowości bojowej nr 1. Na trasie przelotu desantu taktycznego lotnictwo myśliwskie najczęściej realizuje osłonę metodą przesuwających się stref dyżurowania. Natomiast w rejonie lądowania i walki desantu taktycznego ze stref usytuowanych na prawdopodobnych kierunkach zagrożenia przez lotnictwo nieprzyjaciela stosuje samodzielne poszukiwanie i zwalczanie obiektów powietrznych.

We współczesnych działaniach bojowych wojsk lądowych przewiduje się wykorzystanie DZ /DPanc/ jako operacyjnej grupy manewrowej armii /OGM/. Operacyjna grupa manewrowa podczas prowadzenia działań bojowych w głębi ugrupowania bojowego nieprzyjaciela będzie narażona na uderzenia z powietrza oraz na oddziaływanie różnych sił i środków ogniowych.

Ważność zadania wykonywanego przez OGM i jej zagrożenie powoduje, iż znaczny wysiłek lotnictwa może być skierowany na wsparcie jej działań. Lotnicze wsparcie ogniowe OGM jest przedsięwzięciem skomplikowanym ze względu na specyfikę jej działań, to znaczy działań w oderwaniu od sił głównych. Jednocześnie należy nadmienić, że wsparcie ogniowe i rozpoznawanie powietrzne na korzyść OGM jest niezbędnym warunkiem przenikania w głąb ugrupowania nieprzyjaciela.

Lotnictwo myśliwsko-bombowe zwalcza zasadnicze obiekty nieprzyjaciela, znajdujące się w pasie działania OGM. Będą to takie obiekty, jak:

- środki napadu jądrowego;
- śmigłowce sił lądowych na lądowiskach;
- artylerię na stanowiskach ogniowych;
- odwody taktyczne i operacyjne nieprzyjaciela, które bezpośrednio mogą zagrażać wojskom OGM.

Śmigłowce bojowe, oprócz zadań ogólnowych wykonywanych przed czołem przenikających wojsk OGM, będą również osłaniały odkryte skrzydła OGM i zwalczały wszystkie środki ogniowe nieprzyjaciela mogące zagrażać ze skrzydeł. Śmigłowce z eskadry rozpoznawczo-łącznikowej dywizji w tym etapie działań będą wykorzystywane najczęściej do rozpoznania dróg przenikania OGM i śledzenia warunków przenikania w głąb ugrupowania nieprzyjaciela oraz ostrzegania OGM o zagrożeniu ze strony sił i środków nieprzyjaciela.

Działania bojowe DZ /DPanc/, jako OGM w głębi ugrupowania nieprzyjaciela, spowodują znaczny wzrost zapotrzebowania na rozpoznawanie powietrzne prowadzone przez lotnictwo rozpoznawcze. Lotnictwo rozpoznawcze taktyczne będzie wykonywać zadania na korzyść OGM według planu dowódcy armii w ramach wydzielonego wysiłku /limitu/. Może ono prowadzić rozpoznawanie obiektów nieprzyjaciela, znajdujących się przed czołowymi oddziałami OGM lub na jej skrzydłach. Będą to najczęściej takie obiekty, jak:

- środki przenoszenia broni jądrowej, zagrażające OGM lub będące obiektem przewidzianym do zniszczenia przez jej wojska;
- odwody nieprzyjaciela w rejonach ześrodkowania i w marszu w kierunku dróg przenikania OGM;
- stanowiska dowodzenia i środki obrony przeciwlotniczej rozmieszczone na kierunku działań OGM;

- rubieże obronne, znajdujące się na kierunku przenikania OGM;
- lotniska, przewidziane do opanowania przez wojska OGM;
- ważne przeprawy, znajdujące się na kierunku przenikania OGM oraz stan dróg.

Lotnictwo myśliwskie podczas przedstawionych okresów walki DZ /DPanc/ realizuje osłonę wojsk i obiektów, wspólnie z naziemnymi środkami OPL, w ogólnym systemie OPL wojsk. W najważniejszych okresach walki wojsk lądowych może następować intensyfikacja działań lotnictwa myśliwskiego. Działania bojowe lotnictwa myśliwskiego są prowadzone z położenia dyżurowania w strefach lub na lotniskach w wysokich stopniach gotowości bojowej.

Zadania lotnictwa w działaniach zaczepnych DZ /DPanc/ przedstawia załącznik nr 2.

1.2. Użycie lotnictwa na korzyść DZ /DPanc/ w obronie

Sposób organizacji i prowadzenia działań obronnych przez DZ /DPanc/, w każdym konkretnym przypadku zależy będzie od warunków przejścia jej wojsk do obrony. W większości przypadków przejście DZ /DPanc/ do obrony odbywać się będzie w skomplikowanej sytuacji naziemnej i powietrznej, w czasie bezpośredniego odpierania uderzeń nieprzyjaciela. W związku z tym organizowanie walki obronnej będzie najczęściej skomplikowane i wymagać będzie zastosowania najskuteczniejszych form i metod rozbiicia nacierającego nieprzyjaciela. Szczególne znaczenie w tym przypadku spełniać będzie silne uderzenie ogniowe posiadanych środków rażenia, działających kompleksowo w jednolitym systemie. Należy dążyć do niszczenia sił i środków ogniowych nieprzyjaciela zarówno uderzeniami lotnictwa, śmigłowców bojowych oraz wojskami raketowymi i artylerią.

W działaniach obronnych DZ /DPanc/ udział lotnictwa jest najczęściej ograniczony. Wynika to przede wszystkim z konieczności zapewnienia niezbędnego udziału lotnictwa tam, gdzie decydują się losy operacji. Działania obronne DZ /DPanc/ mogą być prowadzone w ramach operacji obronnej armii, a także w sytuacji gdy większość sił armii kontynuuje operację zaczepną. Rzutuje to na charakter i intensywność lotniczego wsparcia broniących się wojsk, ponieważ w większości przypadków główny wysiłek lotnictwa będzie skierowany na zapewnienie powodzenia przede wszystkim wojskom uczestniczącym w natarciu. W niektórych przypadkach broniące się wojska DZ /DPanc/ mogą nie otrzymać lotniczego wsparcia ogniowego, lub też będzie ono bardzo ograniczone. Natomiast w sytuacji

kieady efekty działań DZ /DPanc/ będą decydowały o powodzeniu całej operacji armijnej /np. odparcie przeciwnuderzenia nieprzyjaciela, wykonywanego na skrzydło nacierającego zgrupowania wojsk armii/, wtedy broniąca się DZ /DPanc/ otrzyma odpowiednie wsparcie lotnicze.

Lotnictwo myśliwsko-bombowe w ramach udziału w walce DZ /DPanc/ o utrzymanie rubieży obronnej wykonuje następujące zadania /załącznik nr 3/:

- obezwładnia i niszczy środki rakietowe, artylerię, pododdziały czołgów w rejonach wyjściowych oraz podczas rozwijania na podstawach wyjściowych do natarcia;

- obezwładnia odwody i drugie rzuty nacierających oddziałów;
- wspiera kontrataki własnych wojsk poprzez obezwładnianie środków ogniowych nieprzyjaciela;

- obezwładnia pododdziały czołgów, siły żywej i inne zespoły rozpoznawczo-uderzeniowe.

Z chwilą przejścia drugiego rzutu DZ /DPanc/ do kontrataku lotnictwo myśliwsko-bombowe wzbrania podchodzenia świeżych sił nieprzyjaciela w odcinek włamania poprzez niszczenie podchodzących kolumn i opóźnienie ich podejścia do pola walki.

Lotnictwo myśliwsko-bombowe może także uczestniczyć w zwalczaniu desantów nieprzyjaciela w przypadku ich wysadzenia. Działania te będą przebiegać na własnym terenie, dlatego też będą wydzielone ograniczone siły lotnictwa myśliwsko-bombowego do zwalczania desantów. Podczas zwalczania desantu lotnictwo myśliwsko-bombowe najczęściej wykonuje uderzenia mające na celu ograniczenie manewru desantu, to znaczy niszczenie jego środków transportowych /śmigłowce, transportery opancerzone, samochody/.

Śmigłowce bojowe jeszcze w okresie przechodzenia DZ /DPanc/ do obrony uczestniczą w uchwyceniu i utrzymaniu przez oddziały i pododdziały DZ /DPanc/ korzystnych rubieży terenowych.

W czasie prowadzenia działań obronnych przez DZ /DPanc/ śmigłowce bojowe wykonują następujące zadania /załącznik nr 3/:

- opóźniają podejście czołowych oddziałów nieprzyjaciela, do zajmowanych rubieży obronnych przez pododdziały DZ /DPanc/, poprzez wykonywanie zasadzek ogniowych i zwalczanie środków pancernych;

- wzmacniają obronę przeciwpancerną DZ /DPanc/ poprzez tworzenie powietrznego odwodu przeciwpancernego;

- wspierają wojska własne wykonujące kontratak;
- zwalczają grupy specjalne i desanty nieprzyjaciela działające w rejonie ugrupowania DZ /DPanc/.

Szczególnie ważną rolę odgrywają śmigłowce bojowe w okresie przejścia drugiego rzutu DZ /DPanc/ do kontrataku. W tym okresie wykonują podobne zadania, jak w czasie przejścia wojsk DZ /DPanc/ do natarcia, to znaczy: główny wysiłek ogniowy śmigłowców bojowych skoncentrowany jest na zwalczanie siły żywej i środków ogniowych nieprzyjaciela w punktach oporu oraz środków pancernych i przeciwpancernych, znajdujących się przed oddziałami i pododdziałami DZ /DPanc/, wykonującymi kontratak.

Lotnictwo rozpoznawcze w okresie przechodzenia DZ /DPanc/ do obrony rozpoznaje ruch wojsk nieprzyjaciela, ustala skład i kierunki przemarszu jego wojsk, rozpoznaje rejony ześrodkowania i rozwijania artylerii oraz wojsk rakietowych i pancernych. W okresie walki o utrzymanie rubieży obronnej przez DZ /DPanc/, lotnictwo rozpoznawcze skupia główną uwagę na rozpoznaniu rejonów rozmieszczenia artylerii i czołgów oraz podchodzących odwodów i drugich rzutów wojsk nieprzyjaciela. Z chwilą przejścia drugiego rzutu DZ /DPanc/ do kontrataku, lotnictwo rozpoznawcze śledzi i rozpoznaje zmiany zachodzące w ugrupowaniu nieprzyjaciela poprzez prowadzenie obserwacji pola walki. Ponadto rozpoznaje stanowiska startowe i ogniowe artylerii rakietowej i lufowej oraz przygotowanie rubieży obronnych przez nieprzyjaciela i obsadzenie ich przez wycofujące się pododdziały /załącznik nr 3/.

Lotnictwo myśliwskie w okresie prowadzenia walki obronnej przez DZ /DPanc/, wspólnie z naziemnymi środkami OPL, osłania wojska i obiekty tyłowe od uderzeń i rozpoznania z powietrza, działając w ogólnym systemie OPL wojsk. Lotnictwo myśliwskie w tym okresie będzie zwalczało obiekty powietrzne nieprzyjaciela z położenia dyżurowania w strefach i na lotniskach z gotowości bojowej nr 1 i 2. Częściej jednak będą stosowane działania z dyżurowania na lotniskach niż w powietrzu w strefach.

Zadania lotnictwa w działaniach obronnych DZ /DPanc/ przedstawia załącznik nr 3.

2. Praca Grupy Dowodzenia Lotnictwem podczas przygotowania i prowadzenia działań bojowych przez DZ /DPanc/

Dowódca DZ /DPanc/ zostanie zapoznany ze szczegółowym planem wykorzystania lotnictwa w operacji armijnej podczas postawienia zadania przez dowódcę armii i uzgodnienia współdziałania w sztabie armii. Dowódca armii podczas postawienia zadania w części dotyczącej użycia lotnictwa, poza zagađnieniami o charakterze ogólnym /zadanie armii, odcinek przełamania, kierunek głównego uderzenia, miejsce DZ /DPanc/ w ugrupowaniu wojsk armii/, określi:

- kiedy i na jakich kierunkach lotnictwo skupi główny wysiłek rozpoznania powietrznego;
- jakie obiekty będą obiektami uderzeń lotnictwa myśliwsko-bombowego i śmigłowców bojowych;
- terminy wykorzystania śmigłowców transportowych.

Niezależnie od przewidzianego przez dowódcę armii użycia lotnictwa w pasie natarcia DZ /DPanc/, dowódca DZ /DPanc/ w rezultacie oceny sytuacji może prosić o dodatkowe wsparcie ogniowe DZ /DPanc/ przez lotnictwo myśliwsko-bombowe i śmigłowce bojowe. W sytuacji kiedy dowódca DZ /DPanc/ otrzyma dodatkowy limit lotów bojowych lotnictwa zobowiązany jest do sprecyzowania obiektów uderzeń oraz miejsca i czasu wykonania uderzenia.

Kompetencje dowódcy DZ /DPanc/ w wykorzystaniu wspierającego lotnictwa i jego zakres decydowania uzależnione są od charakteru i ważności zadania oraz stopnia samodzielności DZ /DPanc/ i związanej z tym konieczności precyzowania zadań bezpośredniego lotniczego wsparcia ogniowego na tym szczeblu. W związku z powyższym, dla udzielenia fachowej pomocy dowódcy DZ /DPanc/ przy realizowaniu zagađnień współdziałania z lotnictwem oraz podejmowania określonej decyzji, związanej z wykorzystaniem wspierającego lotnictwa, znajduje się przy dowódcy DZ /DPanc/ grupa dowodzenia lotnictwem /GDL/ wraz z niezbędnymi środkami łączności i przeznaczona jest do utrzymania ścisłego współdziałania lotnictwa z wojskami DZ /DPanc/ i dowodzenia lotnictwem działającym na obiekty pola walki, znajdujące się w niewielkiej odległości od przedniego skraju wojsk własnych.

Dowódca i zespół grupy dowodzenia lotnictwem wykonują następujące zadania:

- uczestniczą w planowaniu użycia lotnictwa w pasie działań DZ /DPanc/;

- przekazują terminowe zapotrzebowanie na prowadzenie rozpoznania i niszczenie przez lotnictwo obiektów naziemnych nieprzyjaciela, znajdujących się w pasie działań DZ /DPanc/;

- naprowadzają pojedyncze samoloty i śmigłowce oraz grupy na obiekty naziemne nieprzyjaciela;

- organizują odbiór danych rozpoznawczych, przekazywanych z pokładu samolotów i śmigłowców;

- informują szefa OPL DZ /DPanc/ o przelotach pojedynczych samolotów, śmigłowców oraz grup lotnictwa nad ugrupowaniem DZ /DPanc/;

- kontrolują włączenie środków wzajemnego rozpoznania i oznaczania;

- przekazują na PłSD L i OPL A oraz załogom pojedynczych samolotów, śmigłowców i dowódcom grup lotnictwa, informację o położeniu pierwszorzutowych pododdziałów i oddziałów DZ /DPanc/;

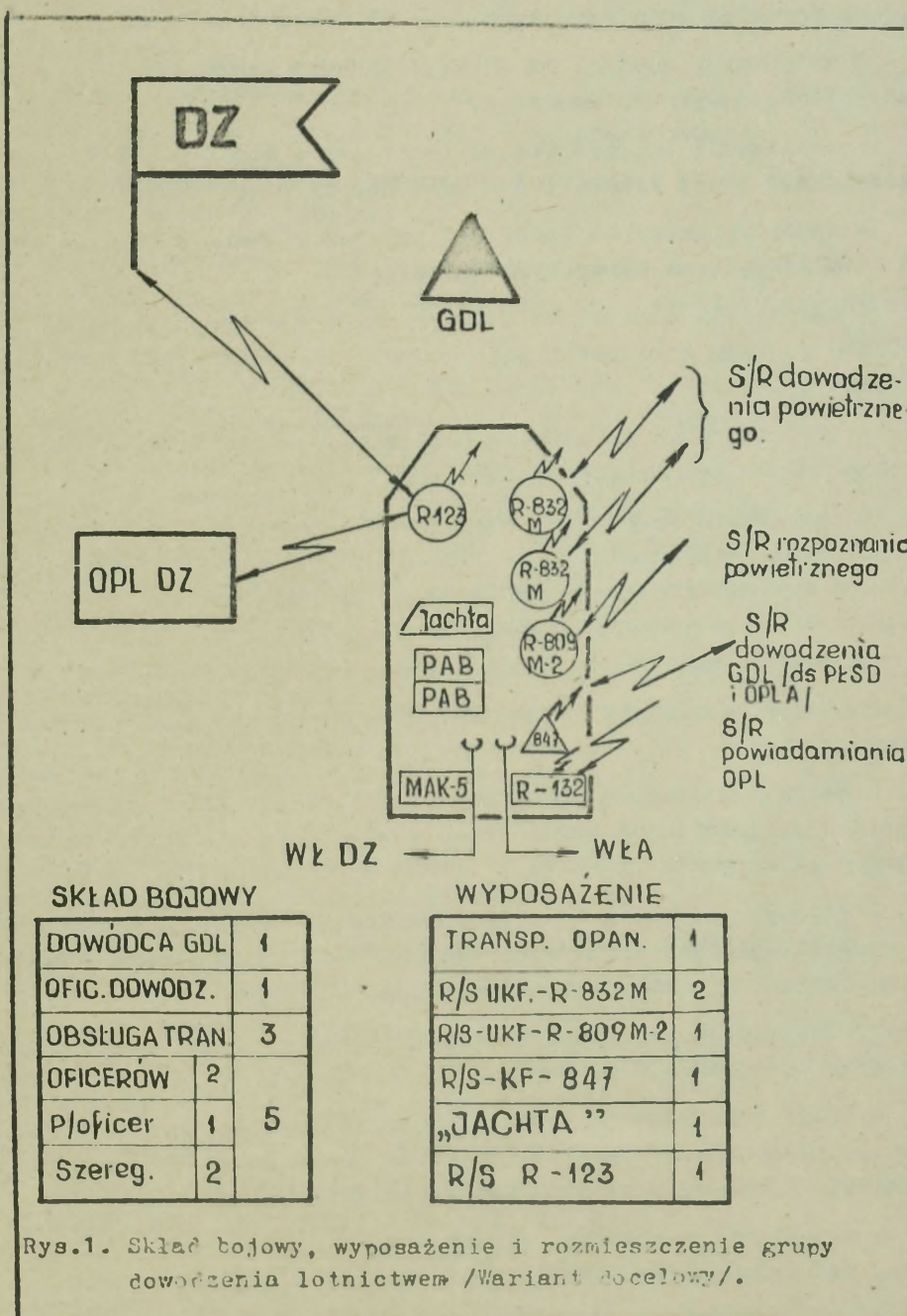
- przekazują meldunki na PłSD L i OPL A o wykonanych zadaniach przez lotnictwo.

Grupa dowodzenia lotnictwem /Rys.1/ znajduje się w transporterze opancerzonym /wozie dowodzenia/, który jest wyposażony w środki łączności radiowej i aparaturę utajnającą do łączności z PłSD L i OPL A oraz oficerami wzrokowego naprowadzania lotnictwa. Oficer naprowadzania lotnictwa /ONL/ znajduje się na SD /FO/ batalionu /pułku/ pierwszego rzutu i posiada łączność z samolotami i śmigłowcami znajdującymi się w powietrzu oraz z GDL. Naprowadza on samoloty i śmigłowce na obiekty naziemne nieprzyjaciela, znajdujące się w pobliżu rubieży styczności bojowej wojsk i w bliskiej głębokości taktycznej. Ponadto kontroluje przekazywanie przez własne lotnictwo i wojska lądowe sygnałów wzajemnego rozpoznania oraz systematycznie informuje dowódcę batalionu /pułku/ o przelotach własnych samolotów nad ugrupowaniem batalionu /pułku/. Oficer naprowadzania lotnictwa dysponuje transportem opancerzonym /wozem dowodzenia/ wyposażonym w środki łączności radiowej.

Podstawą do pracy GDL podczas przygotowania DZ /DPanc/ do prowadzenia działań bojowych stanowią wytyczne dowódcy WLA i dowódcy DZ /DPanc/. Wytyczne dowódcy WLA dotyczą użycia lotnictwa w pasie działań DZ /DPanc/, są przekazywane najczęściej przez techniczne środki łączności. Mogą być również udzielane dowódcy GDL ustnie na PłSD L i OPL A.

W wytycznych dowódca WLA określa:

- zadania lotnictwa wykonywane według planu armii i frontu w pasie działań DZ /DPanc/;

- warunki wykorzystania przydzielonego DZ /DPanc/ limitu lotów lotnictwa /o ile taki otrzyma./;

- zagadnienia współdziałania, dowodzenia i inne dane, dotyczące bezpieczeństwa podczas wykonywania zadań przez lotnictwo.

- W wytycznych dowódca DZ /DPanc/ określi kiedy będzie wysłuchiwał propozycji dowódcy GDL dotyczących:

- realizacji współdziałania lotnictwa z wojskami DZ /DPanc/, a szczególnie z jej siłami i środkami obrony przeciwlotniczej;

- wykorzystania lotnictwa myśliwsko-bombowego i śmigłowców bojowych działających na korzyść DZ /DPanc/;

- dowodzenia samolotami i śmigłowcami wykonującymi zadania bojowe w pobliżu rubieży styczności bojowej przed pododdziałami i oddziałami DZ /DPanc/;

- wykorzystania śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych do prowadzenia rozpoznania na korzyść DZ /DPanc/.

Na podstawie wytycznych dowódcy WLA i dowódcy DZ /DPanc/, dowódca GDL opracowuje meldunek. Treść meldunku może być różna i każdorazowo zależy od wymagań i konkretnych wytycznych w tym względzie. Niezależnie jednak od otrzymanych wytycznych, dowódca GDL powinien być przygotowany do zameldowania dowódcy DZ /DPanc/ następujących zagadnień:

1. Działania bojowe lotnictwa mające wpływ na przebieg walki DZ /DPanc/:

- obiekty niszczone przez lotnictwo w pasie działań DZ /DPanc/ lub poza nim, jeżeli ich zniszczenie wywierać będzie wpływ na walkę DZ /DPanc/;

- rejony, obiekty i terminy prowadzenia rozpoznania powietrznego;

- działania lotnictwa myśliwskiego w systemie obrony przeciwlotniczej na kierunku prowadzenia walki przez DZ /DPanc/.

2. Propozycje użycia lotnictwa planowanego przez dowódcę armii do działań bezpośrednio na korzyść DZ /DPanc/:

- ilość eskadrolotów lotnictwa myśliwsko-bombowego i śmigłowców bojowych, planowanych przez dowódcę armii do działań bezpośrednio na korzyść DZ /DPanc/ i koncepcja ich wykorzystania;

- określenie możliwości przestrzennych, czasowych i bojowych lotnictwa, działającego bezpośrednio na korzyść DZ /DPanc/;

- wnioski z oceny przewidywanych warunków atmosferycznych w rejonie działań lotnictwa;

- konkretne obiekty do zwalczania przez lotnictwo /po uzgodnieniu z dowódcą artylerii i szefem sztabu/ oraz oczekiwane rezultaty działań lotnictwa.

3. Sposób dowodzenia lotnictwem działającym bezpośrednio na korzyść DZ /DPanc/ i jego współdziałanie z wojskami dywizji:

- rozmieszczenie grupy dowodzenia lotnictwem i jej manewr w toku prowadzenia walki DZ /DPanc/;

- miejsce oficerów wzrokowego naprowadzania lotnictwa;

- korytarz przelotu, jego oznaczenie oraz oznaczenie położenia wojsk DZ /DPanc/;

- organizacja uprzedzania wojsk DZ /DPanc/ o przelotach własnego lotnictwa oraz identyfikacja własnych samolotów i śmigłowców;

- sposób działania lotnictwa na wezwanie z pola walki, a także inne elementy współdziałania lotnictwa z wojskami lądowymi.

4. Postulaty /prośby/ dowódcy GDL do dowódcy DZ /DPanc/ /np. niszczenie siłami wojsk rakietowych i artylerii środków OPL nieprzyjaciela, posterunków wykrywania i powiadamiania oraz wskazywania celów itp./.

Opracowany meldunek dowódca GDL przedstawia dowódcy DZ /DPanc/ w czasie wypracowania decyzji. Dowódca DZ /DPanc/ w swej decyzji na działania bojowe ujmuje ustalenia dotyczące wykorzystania lotnictwa na korzyść DZ /DPanc/ oraz organizacji współdziałania lotnictwa z wojskami dywizji.

Podczas prowadzenia walki przez DZ /DPanc/, dowódca GDL realizuje postawione przed nim główne zadania:

- naprowadzanie lotnictwa działającego na korzyść DZ /DPanc/ na cele naziemne;

- organizowanie współdziałania lotnictwa z wojskami DZ /DPanc/;

- zapewnienie bezpieczeństwa lotnictwu w strefach ognia OPL wojsk DZ /DPanc/;

- informowanie PłSD L i OPL A o położeniu pierwszorzutowych oddziałów DZ /DPanc/ oraz o rezultatach uderzeń wykonywanych przez lotnictwo, działające bezpośrednio na korzyść DZ /DPanc/;

- informowanie dowódcy DZ /DPanc/ o działaniach lotnictwa na kierunku prowadzenia walki przez dywizję oraz przedstawianie propozycji

użycia lotnictwa i śmigłowców bojowych, działających bezpośrednio na korzyść DZ /DPanc/.

Zadania te dowódca GDL realizuje poprzez wykorzystanie posiadanych środków dowodzenia i łączności. Podstawę realizacji zadań stanowi decyzja dowódcy DZ /DPanc/, dotycząca użycia lotnictwa planowanego przez dowódcę armii do działań bezpośrednio na korzyść DZ /DPanc/ oraz śmigłowców dywizyjnych. Decyzję o użyciu lotnictwa i śmigłowców dywizyjnych każdorazowo podejmuje dowódca DZ /DPanc/, najczęściej na wniosek czy propozycje dowódcy GDL, który w najważniejszych okresach walki przebywa przy dowódcy DZ /DPanc/.

3. Użycie eskadry śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych w działaniach DZ /DPanc/

Sposób użycia eskadry śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych w działaniach bojowych DZ /DPanc/ zależy będzie od roli i miejsca DZ /DPanc/ w ugrupowaniu wojsk armii oraz od sytuacji taktyczno-operacyjnej panującej na kierunku działania DZ /DPanc/. Na sposób użycia eskadry będzie miał również wpływ przyjęty system dowodzenia. Dowodzenie eskadrą w swej treści i formie jest odmienne od obowiązującego w systemie dowodzenia lotnictwem frontowym wykonującym zadania na korzyść DZ /DPanc/. Wynika to z szeregu uwarunkowań, a głównie z tego, że:

- eskadra śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych wchodzi w skład DZ /DPanc/ i dowódca względnie szef sztabu DZ /DPanc/ określa zadania załogom śmigłowców, co do miejsca, czasu i sposobu ich wykonania;
- eskadra stale bazuje w pobliżu miejsca rozmieszczenia stanowiska dowodzenia DZ /DPanc/ i zmienia lądowisko wraz ze zmianą SD;
- sztab DZ /DPanc/ organizuje zabezpieczenie działań eskadry;
- dowódca pśb ma ograniczony wpływ na bezpośrednie dowodzenie eskadrą, zwłaszcza załogami śmigłowców wykonującymi zadanie w powietrzu.

Powyższe uwarunkowania w zasadniczy sposób wpływają na określenie przeznaczenia, wykonywane zadania oraz przygotowanie do działań bojowych eskadry śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych.

3.1. Przeznaczenie i zadania wykonywane przez eskadrę śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych

Eskadra śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych dywizji przeznaczona jest do zabezpieczenia działań DZ /DPanc/ w zakresie rozpoznania powietrznego, przerzutu grup specjalnych, poprawiania ognia artylerii oraz dowodzenia.

Eskadra śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych składa się z:

- dowództwa eskadry;
- dwóch kluczy śmigłowców /klucza śmigłowców rozpoznawczych i klucza śmigłowców łącznikowych/;
- plutonu łączności i ubezpieczenia lotów;
- plutonu zaopatrzenia;
- grupy obsługi technicznej śmigłowców;
- drużyny fotograficznej.

W perspektywie w skład eskadry wejdą dwa klucze śmigłowców bojowych.

Struktura organizacyjna eskadry śmigłowców dywizyjnych WP załącznik nr 4.

Struktura organizacyjna eskadry śmigłowców dywizyjnych ZSRR - załącznik nr 5.

Eskadra śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych jest wykorzystywana do realizacji szeregu zadań w ramach prowadzenia działań bojowych przez DZ /DPanc/. Do zasadniczych zadań wykonywanych przez eskadrę należy zaliczyć:

- wykrywanie, rozpoznawanie i obserwacja obiektów nieprzyjaciela, rozmieszczonych w pasie bezpośrednio przyległym do rubieży styczności wojsk;
- rozpoznanie skażeń w miejscach uderzeń bronią jądrową oraz w rejonach bezpośrednio do nich przyległych;
- rozpoznanie dróg, mostów, przepraw na korzyść szefa wojsk inżynieryjnych DZ /DPanc/;
- prowadzenie rekonesansu rejonów przewidywanych do rozwinięcia SD i innych elementów ugrupowania bojowego DZ /DPanc/;
- poprawianie ognia artylerii;
- kontrola maskowania wojsk;
- zabezpieczenie dowodzenia.

Pszczególnie klucze śmigłowców z eskadry rozpoznawczo-łącznikowej, ze względu na specyfikę przystosowania wyposażenia, wykonują typowe dla siebie zadania. Rozpoznanie na korzyść DZ /DPanc/ prowadzą załogi z klucza śmigłowców rozpoznawczych. W ramach rozpoznania powietrznego załogi śmigłowców rozpoznawczych mogą realizować następujące zadania:

- rozpoznanie i obserwację obiektów rozmieszczonych na przednim skraju i w głębi obrony nieprzyjaciela, niewidocznych z naziemnych punktów obserwacji. Będą to takie obiekty jak: stanowiska ogniowe artylerii, plutonowe i kompanijne punkty oporu, punkty i stanowiska dowodzenia, zgrupowania broni pancernej i przeciwpancernej w punktach oporu, rozbudowa inżynieryjna i system zapór;
- rozpoznanie dróg i mostów oraz miejsc do organizacji przepraw przez przeszkody wodne;
- rozpoznanie sytuacji na skrzydłach i w lukach między oddziałami DZ /DPanc/;
- rozpoznanie skażeń w rejonach, w których nieprzyjaciel wykonał uderzenia bronią jądrową oraz w rejonach do nich przyległych;
- prowadzenie rekonesansu rejonów przewidzianych do rozwinięcia stanowisk dowodzenia i rozmieszczenia innych elementów ugrupowania bojowego wojsk DZ /DPanc/.

Śmigłowce z klucza łącznikowego służą do zapewnienia dowodzenia oddziałami DZ /DPanc/ podczas przegrupowania oraz jako środek transportu oficerów dowództwa i sztabu DZ /DPanc/. W tym charakterze śmigłowce łącznikowe mogą być wykorzystane między innymi do wykonania takich zadań jak:

- zapewnienie dowodzenia za pomocą technicznych środków łączności;
- zapewnienie w utrzymaniu bezpośredniego kontaktu przez oficerów kierunkowych /łącznikowych/ z przełożonymi, podwładnymi i sąsiadami;
- przewożenia dokumentów bojowych do sztabów nadrzędnych i podległych podczas prowadzenia działań bojowych;
- przeprowadzenie rekonesansu przez dowódcę /oficerów sztabu/ oraz poszukiwanie rejonów dogodnych do rozmieszczenia stanowisk dowodzenia i innych elementów ugrupowania bojowego DZ /DPanc/;
- kontroli ruchu wojsk DZ /DPanc/ podczas przegrupowania;
- kontroli maskowania wojsk własnych, stanowisk dowodzenia, stanowisk ogniowych artylerii oraz obiektów i urządzeń tyłowych;

- zapewnienie działań organów kontroli i regulacji ruchu.

Klucze śmigłowców bojowych, obecnie w naszych eskadrach śmigłowców dywizyjnych nie występują, które w perspektywie zostaną włączone w skład eskadry rozpoznawczo-łącznikowej, będą najczęściej wykorzystywane, jako ruchomy odwód przeciwpancerny do niszczenia środków pancernych i przeciwpancernych nieprzyjaciela wspólnie z odwodem pancernym i oddziałem zaporowym DZ /DPanc/.

3.2. Przygotowanie eskadry śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych do działań bojowych

Zadanie dowódcy eskadry śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych stawia dowódca lub szef sztabu DZ /DPanc/.

W zadaniu dowódca eskadry powinien otrzymać:

- wiadomości o nieprzyjacielu, jego możliwości oddziaływania /głównie środków OPL/ oraz rubież styczności bojowej wojsk;
- ogólne zadanie eskadry do wykonania w konkretnym dniu;
- sposób wykorzystania poszczególnych kluczy lub pojedynczych załóg śmigłowców oraz sposób informowania o sytuacji naziemnej i powietrznej;
- sposób organizacji łączności, dowodzenia naziemnego i powietrznego;
- sygnały dowodzenia oraz sposób jednolitego kodowania map;
- sposób i zakres udzielania pomocy eskadrze w zakresie obrony i ochrony lądowiska oraz przeprowadzenia zabiegów sanitarnych;
- sposób zabezpieczenia materiałowo-technicznego, bytowego i lotniskowego.

Na podstawie zdania otrzymanego od dowódcy lub szefa sztabu DZ /DPanc/, dowódca eskadry stawia zadania dla kluczy i załóg. Szczegóły dotyczące zadań dla poszczególnych kluczy lub załóg precyzują dowódca /szefowie/ rodzajów wojsk, służb i wydziałów sztabu DZ /DPanc/.

Działania bojowe klucza śmigłowców rozpoznawczych powinny być organizowane i prowadzone zgodnie z jednolitym planem rozpoznania sporządzonym przez wydział rozpoznawczy DZ /DPanc/, z możliwością wydzielania wysiłku lub załóg do wykonania określonych zadań na korzyść poszczególnych rodzajów wojsk i służb. Dotyczy to szczególnie rozpoznania skażeń promieniotwórczych i chemicznych lub rozpoznania inżynieryjnego.

Zadanie bojowe eskadry rozpoznawczo-łącznikowej powinno znaleźć odzwierciedlenie w następujących dokumentach DZ /DPanc/:

- rozkazie bojowym dowódcy DZ /DPanc/;
- planie rozpoznania;
- planie działania artylerii;
- mapie roboczej szefa zabezpieczenia chemicznego;
- planie inżynierskiego zabezpieczenia.

Całość zadań eskadry rozpoznawczo-łącznikowej powinna być opracowana w formie planu działań bojowych na mapie decyzji dowódcy DZ/DPanc/. Szczegółowe zadania poszczególnych kluczy i załóg według czasu, rejonów i sposobów ich wykonania, określa tabela lotów opracowywana w eskadrze. Szczególną uwagę w okresie przygotowania załóg, dowódca eskadry powinien zwrócić na uzgodnienie z szefem OPL problemów związanych z ruchem lotniczym oraz zapewnieniem bezpieczeństwa lotów śmigłowców.

W celu zabezpieczenia sprawnego dowodzenia i kierowania działalnością eskadry, zorganizowane jest SD i odpowiedni system łączności. System łączności organizowany jest siłami i środkami DZ /DPanc/ i środkami, jakimi dysponuje eskadra. Służy on do bezpośredniego dowodzenia i kierowania w powietrzu załogami śmigłowców wykonującymi zadania bojowe.

Zakończenie

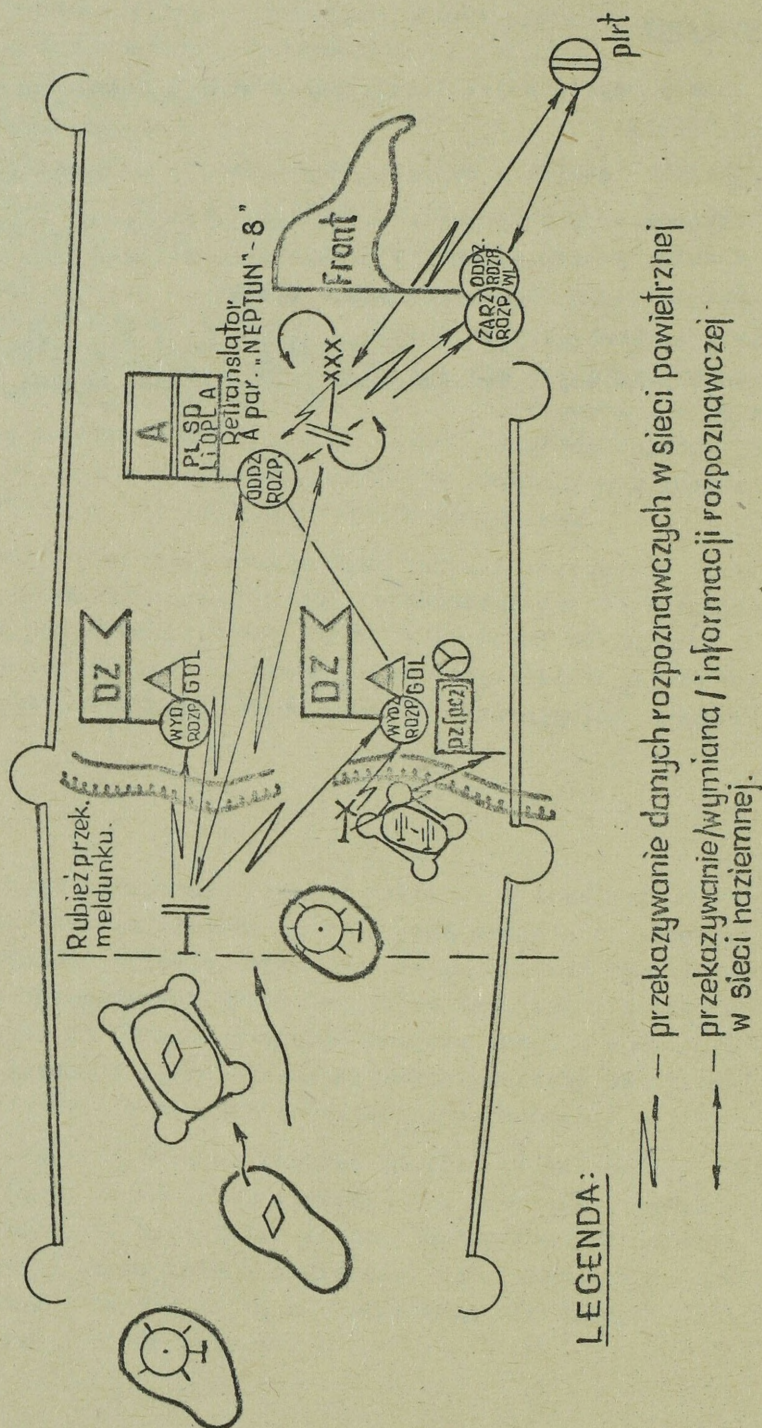
DZ /DPanc/ może korzystać w różnym zakresie i z różnych form pomocy lotnictwa. Jest to uzależnione od roli jaką spełnia w operacji armijnej oraz od warunków, w jakich wykonuje swe zadania. Z tego właśnie powodu o zadaniach wykonywanych przez lotnictwo frontowe i lotnictwo wojsk lądowych na korzyść DZ /DPanc/ decyduje dowódca armii w oparciu o własne rozeznanie w sytuacji operacyjnej, aktualne potrzeby DZ /DPanc/ oraz fachowe rady i propozycje dowódcy wojsk lotniczych armii.

Efekty działań lotnictwa na korzyść DZ /DPanc/ zależą nie tylko od właściwego opanowania metod pracy i współpracy dowództw i sztabów realizujących współdziałanie, lecz także od znajomości taktyki działań, struktur organizacyjnych, uzbrojenia i możliwości oddziaływania nieprzyjaciela oraz od właściwego zastosowania do zwalczania określonych obiektów najskuteczniejszych środków rażenia.

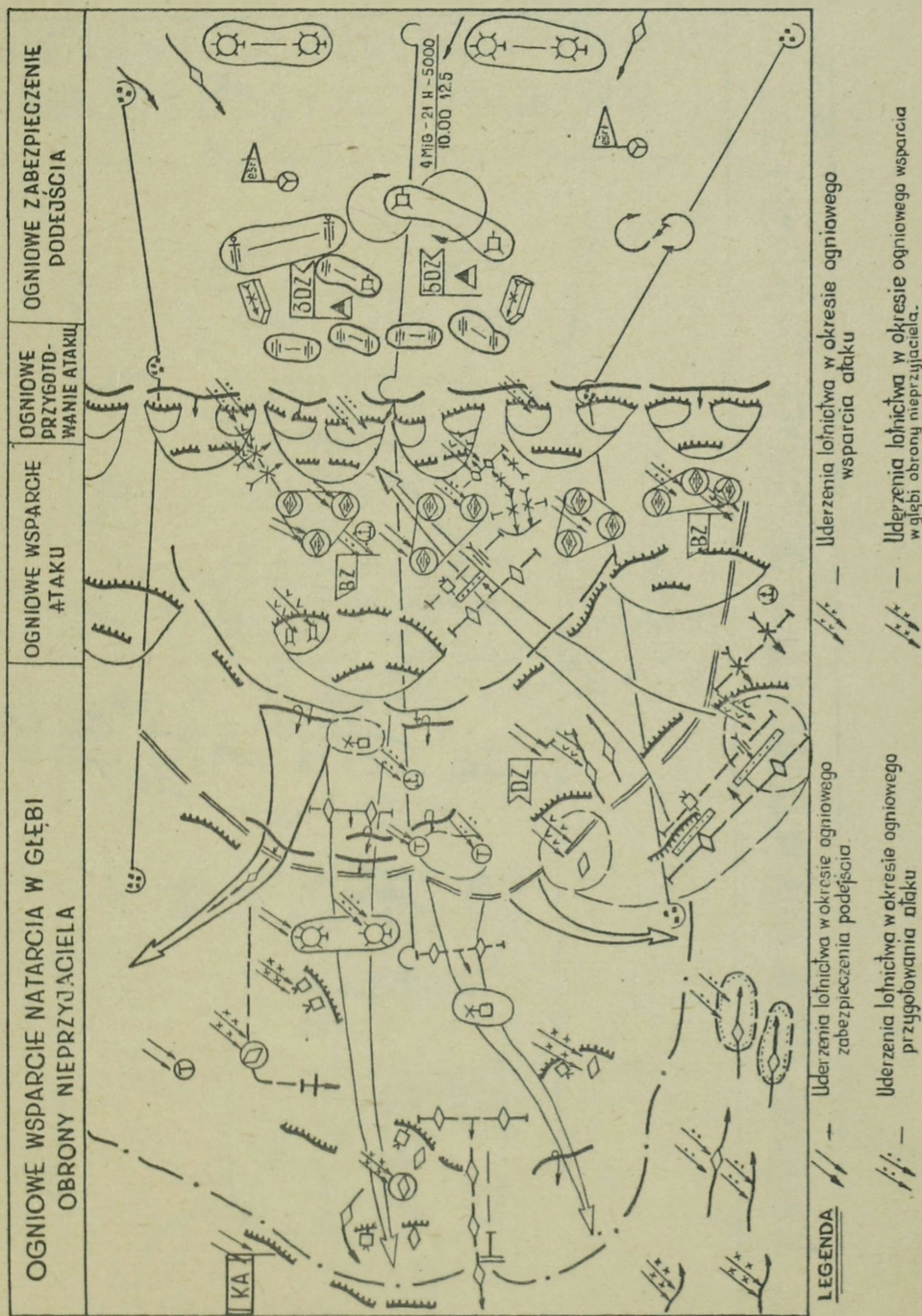
Bibliografia

1. Zasady użycia wojsk lotniczych frontu i lotnictwa wojsk lądowych - 020652.
2. Taktyka lotnictwa wojsk lądowych cz.I /podstawy taktyki/ - PF1086.
3. Rekomendacja w zakresie zastosowania bojowego, organizacji dowodzenia, zabezpieczenia i prowadzenia ćwiczeń lotno-taktycznych w lotnictwie wojsk lądowych - PF467.
4. Bojowe przeżycie frontowej i armijskiej awiacji w obszarze wojennego boju. Wyd.Akademia im.M.W.Frunze, Moskwa 1981 r.

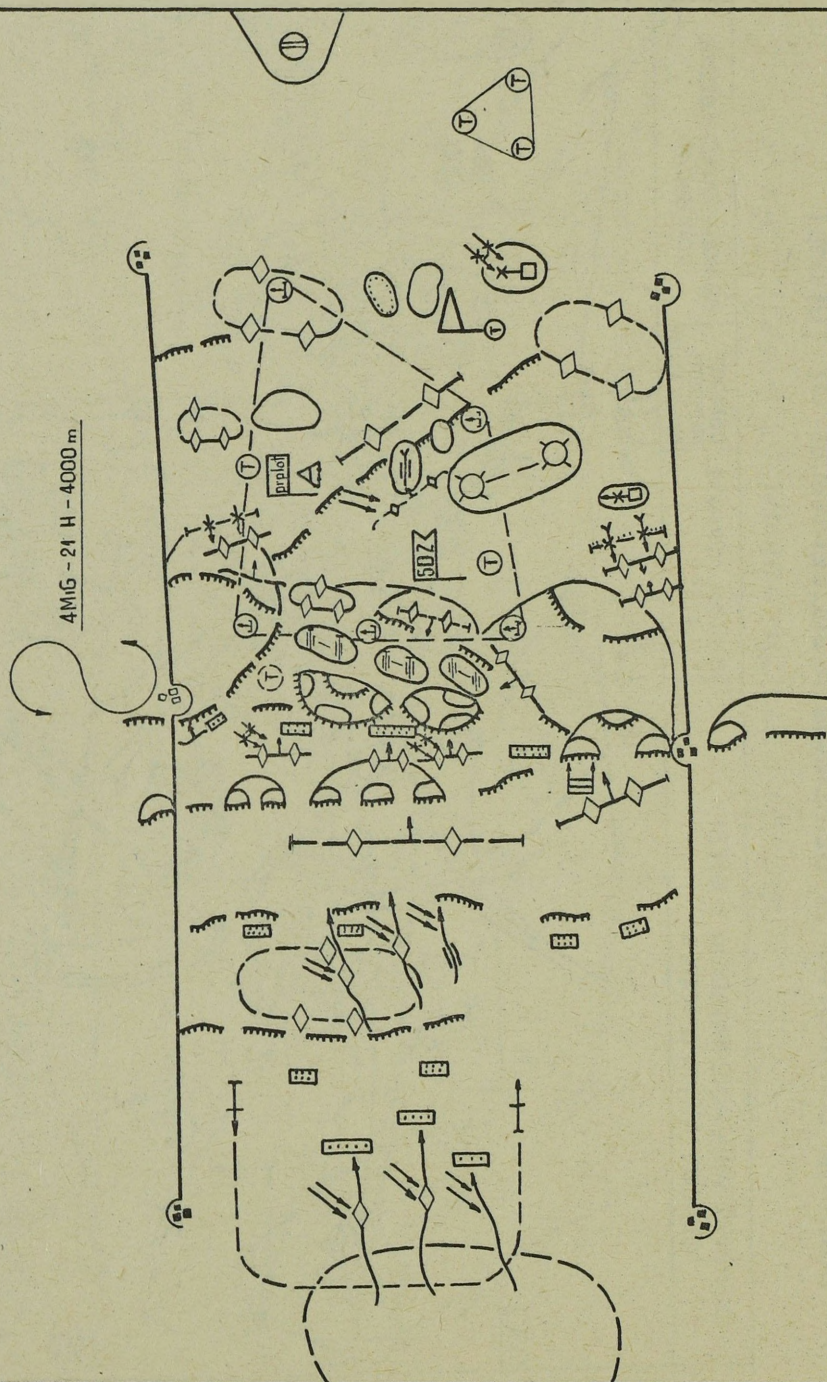
LEGENDA:

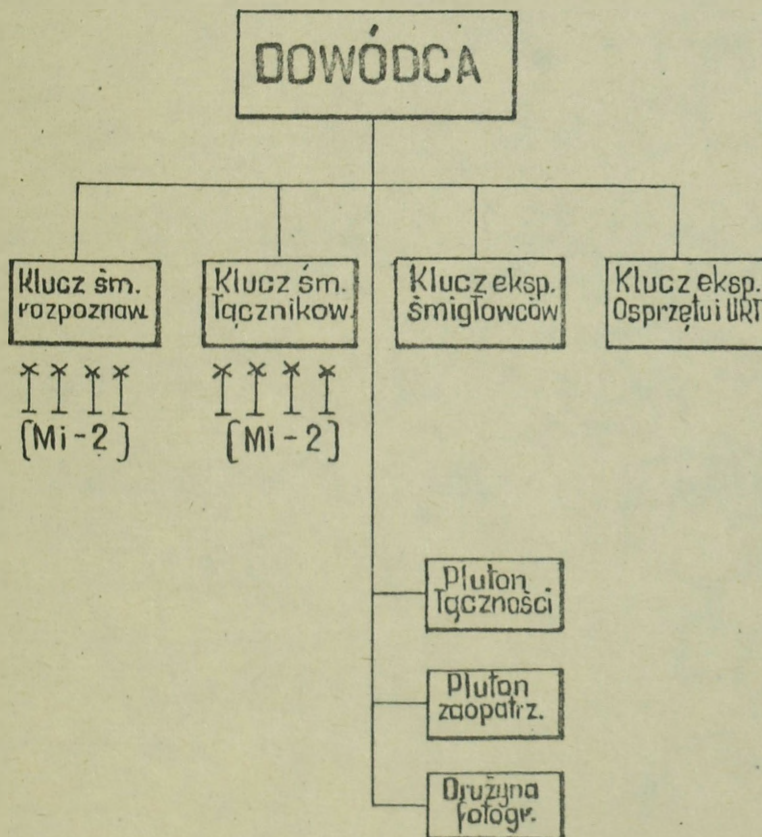
ZADANIA LOTNICTWA W DZIAŁANIACH ZACZEPNYCH DZ [DPanc]

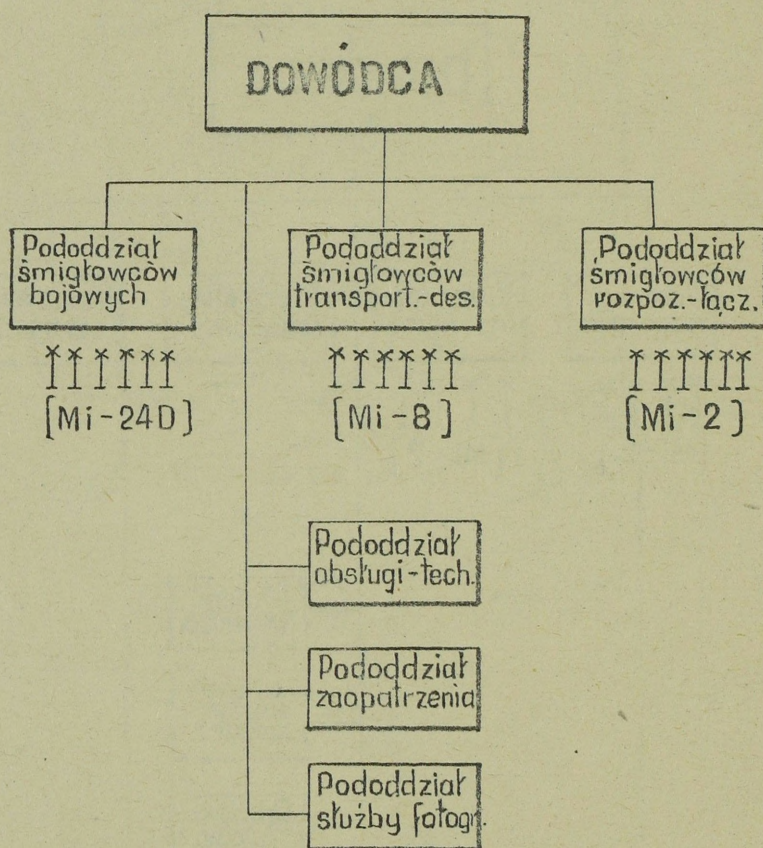
ZADANIA LOTNICTWA W DZIAŁANIACH OBRONNYCH DZ (OPANC)

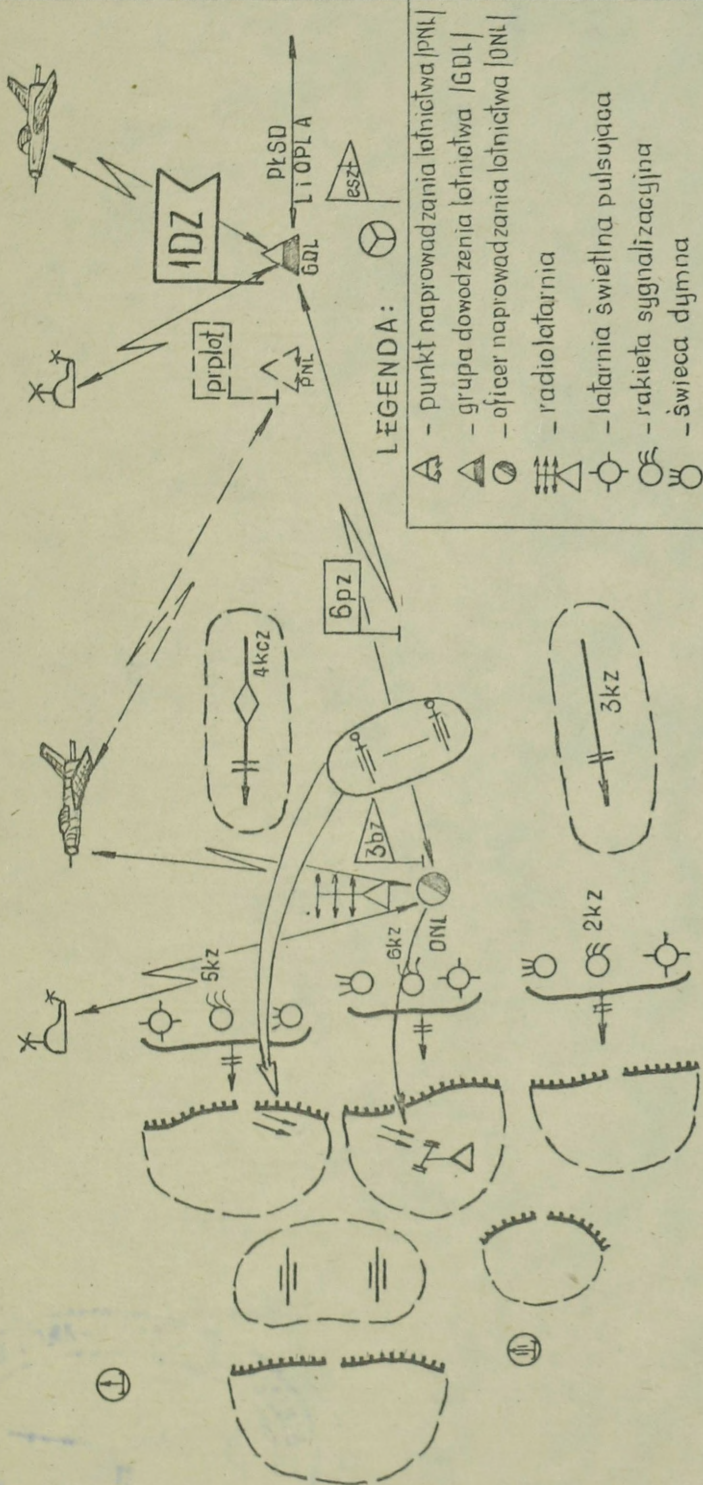
STRUKTURA ORGANIZACYJNA ESKADRY ŚMIGŁOWCÓW DYWIZYJNYCH W.P.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA ESKADRY ŚMIGŁOWCÓW DYWIZYJNYCH ZSRR

IDEOWY SCHEMAT WZAJEMNEGO ROZPOZNANIA WOJSK LĄDOWYCH I LOTNICTWA ORAZ WSKAZYWANIA CEŁÓW

Wydrukowano w 120 egz.

Egz. nr 1-120 Bibl. Nauk. DZS

Wyk. p3k. Lachiewicz

Druk D.S.

Druk ASC WP nr 0445/01930/WW

